

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

(Του Ραϋμόνδ. ν Νέξερ)

ΕΒΡΑΪΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Το «Μπουκέτο» συγκαταλέγει από σήμερα μεταξύ των τακτικῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν του καὶ τῶν γνωστῶν λογογράφου καὶ γλωσσολογῶν κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΤΡΙΚΟΓΛΙΑΔΗΝ. Ὁ κ. Τρικογλίδης θὰ σᾶς χαρίζει ἐβδομαδιαίως αἰσθητικὰ ἀραβικά τραγουδιὰ. Ἑβραϊκαὶς ἱστορίας, ὡς τὰς κατωτέρω, Περσικὰ ἐρωτικὰ ἄσματα, ἀρμενικὰ, γαλλικὰ, ἀγγλικὰ κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ Σκύλλος τοῦ Ραββίνου

Ἕνας Ραββίνος ἦταν παντρεμένος με μιὰ γυναίκα πλὴ στρυφνῆ καὶ τζαναμπέτισσα. Γιὰ τοῦτο, εἶχε ρίξει ὅλην τὴν ἀγάπην εἰς τὸ σκυλί του.

— Εἶναι πῶ ἐξυπνο καὶ ἀπόναν ἄνθρωπο, εἶπε συχνά. Δὲν τοῦ λείπει παρὰ ἡ ὀμιλία γιὰ νῦναι σ' ὅλα τέλειο.

Μιά μέρα, πού ὁ Μέντελ, ὁ τσανοκογλύφτης, ἦτανε εἰς τὸ σπίτι τοῦ Ραββίνου, τὸν ἄκουσε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ αὐτὴν τὴν φράση.

— Τότε, γιατί, Ραββίνε, εἶπε δὲν τὸ μαθαίνετε νὰ μιλᾷ;

— Νὰ μιλᾷ!.. Τσελλάθρες;

— Μπᾶ, κἀδὲ ἄλλο! Νὰὶ νὰ μιλᾷ! Δὲν ξέρετε, λοιπόν, πὼς εἰς τὴ Βαρσοβία εἶναι ἕνας περιφρονημένος σοφὸς πού μαθαίνει εἰς τὸ σκυλί τὴ γλώσσα τῶν ἀνθρώπων;

Στὴν ἀρχή, ὁ Ραββίνος δὲν τὸ πίστεψε, μὰ ἅμα εἶδε τὸ Μέντελ νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὸ σοβαρὰ σ' αὐτὸ πού εἶπε, ἀνάθεσε σ' αὐτὸν νὰ πᾶρῃ τὸ σκυλί καὶ νὰ τὸ πᾶρῃ εἰς τὴ Βαρσοβία, εἰς τὸν σχολεῖον τῶν περιφρονημένων σοφῶν. Τὸν ἐφοδιάζει με διακόσια ρούβλια γιὰ τὰ ἐξοδα τοῦ ταξιδίου του καὶ ἄλλα τόσα γιὰ τὰ διδάκτρα τοῦ σχολίου, καὶ ὁ Μέντελ φεύγει.

Μὰ μόλις βγῆε ἀπὸ τὴν πόλιν ὁ Μέντελ, ἀμολοεὶ τὸ σκυλί, καὶ φεύγει γιὰ τὴ Βαρσοβία. Ὁπου τὸ ρίχνει εἰς τὸ γλέντι, καὶ ἄπ' ὅπου γυρίζει εἰς τὸ ἴδιον μὴ βδομάδα.

— Λοιπὸν, Μέντελ; τοῦ λέει ὁ Ραββίνος, ἅμα τὸν εἶδε.

— Ραββινέ μου, ἂν κρίνω ἀπ' ὅσα ἄκουσα, ὁ σκύλος σου, σ' ἔνα μῆνα, θὰ μιλᾷ ὅπως ἐσεὶς καὶ ἐγὼ. Φαντάσου: Κουβέντιασα μ' ἕνα λαγωνικὸ με μιὰ γελᾶδα, μ' ἕναν ποντικὸ καὶ μ' ἕνα καναρίνι! Ὁ καθηγητὴς μου εἶπε νὰ γυρίσω σ' ἕνα μῆνα νὰ τὸ πάρω.

Ἐπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα, ὁ Μέντελ παίει καὶ βρίζει τὸ Ραββίνου, τοῦ παίρνει διακόσια ρούβλια γιὰ τὰ ἐξοδα τοῦ ταξιδίου του, πού θὰ πᾶναι νὰ φέρῃ τὸ σκυλί, καὶ φεύγει ἀμέσως γιὰ τὴ Βαρσοβία, ὅπου περνᾷ πάλι ὅχι μέρους με γλέντια, καὶ ἄλλα, ἐπιστρέφει.

— Γιατί, Μέντελ, με χερία ἀδειανὰ; τοῦ λέει ὁ Ραββίνος, μόλις τὸν βλέπει.

— Ραββινέ μου, τί νὰ σοῦ πῶ; ὁ σκύλος σου μιλᾷ, μὰ τσεβδίξει λιγάκι, καὶ ὁ καθηγητὴς μου εἶπε νὰ τὸν ἀφήσω ἀκόμα ἕνα μῆνα. «Μὰ αὐτὸ θὶ μου στοιχίσει, πάλι: ποὶός ἔχει πόσα!...» τὸ παρατήρησα. «Ὅχι πολλά! ἔλατ' ὀλίγα μόνον.» — Καὶ τότε πρόει νὰ ξαναῤῥθω! — Σ' ἕνα μῆνα.» Ἀφῆσα λοιπόν, τὸ ζῶο, καὶ θὰ γυρίσω σ' ἕνα μῆνα νὰ τὸ πάρω.

— Καλὰ ἔκανες.

Γιὰ τρίτη φορὰ, ὁ Μέντελ γλεντᾷ εἰς τὴ Βαρσοβία με τὰ χερίματα τοῦ Ραββίνου, καὶ ἄλλα μέρους με γυρίζει πάλι με ἄδεια χερία.

— Μὰ, ἀκόμα τὸ σκυλί; τοῦ λέει ὁ Ραββίνος, μόλις τὸν βλέπει.

— Ἀχ! Ραββινέ μου, τί νὰ σοῦ πῶ; Ποτὲ ἡ Φύσις δὲν ἔκανε ζῶο ἐξυπνότερο ἀπ' αὐτὸ. Κουβέντιασα πολὺ μαζί του. Κανεὶς δὲ θὶ μποροῦσε νὰ πᾶρῃ πὼς ἦτανε σκυλί. Καὶ δὲν τσεβδίξει πειὰ καθόλου. Φαντάσου: ρώτησε γὰ ὅλους.

— Ρώτησε καὶ γιὰ μένα;

— Ναι.

— Τί σοῦπε;

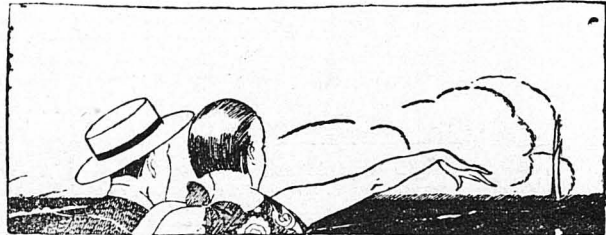
— Μοῦπε: «Ὁ ἀφέντης μου, ὁ Ραββίνος, κοιμᾶται ἀκόμα, τὴ νύκτα με τὴ δούλα;» Ἐνωσεῖς, Ραββινέ μου, αὐτὸς ὁ λόγος με τρώμαξε πολὺ, καὶ μ' ἵρριξε σ' ἄμηνανία. Εἶπα μέσα μου: «Αὐτὸ τὸ βρομόσκυλο θὰ πᾶρῃ νὰ τὸ πᾶρῃ σ' ὅλον τὸν κόσμον.» Δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω. Σκέφθηκα πολὺ, καὶ, τέλος ἀποφάσισα: Τὸ πᾶρῃ καὶ πᾶρῃ καὶ τὸ πᾶρῃ εἰς τὸν ποταμὸ.

— Νᾶχῃς τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δική μου, ξεφώνησε ὁ Ραββίνος μ' ἕνα βαθὺ ἀναστεναγμὸ, σάν ν' ἀνακομιζόταν ἀπὸ ἕνα μεγάλο βάρος. Καλὰ ἔκανες.

Ἡ Τιμότης

Ὁ Μωλόχ μιλεῖ εἰς τὸ γιό του:

— Ἰσοφῶ, σήμερα πού γίνεσαι καὶ σὺ συνέταρος εἰς τὴν κατάστημα τοῦ πατέρα σου, θεωρῶ καθήκον μου νὰ σοῦ δώσω μερικά συμβουλές. Πρὸ παντός, αὐτὸ νὰ ἐπιδιώξῃς: νὰ ἐπιτύχῃς. Γιὰ σένα θάνατι εὐκολότερο, γιατί βρῖσκεται τὸ τραπέζι στρωμένο. Μὰ μὴ λη-

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

Ο ΑΓΝΩΜΟΣ

Ἄγνωμος δὲν ἔχει γνώμην δική του, ἀλλὰ δέχεται καὶ ἀντα ἀλλὰ τίς γνώμης τῶν ἄλλων κατὰ πού τοῦ ποροουσιάζονται.

Ὁ ἄγνωμος εἶνε ἠθικὸς καθρέφτης. Ἐλλειπτής καὶ τοῦτος ἀπὸ ἐδικὴν τοῦ εἰκόνα—γνώμην, δέχεται τὴν εἰκόνα—γνώμην τοῦ συνομιλοῦντος, καὶ τὴν ἀφί-νει εὐθύς μόλις ὁ γνωματεστάς λείψῃ ἀπ' ἐμπρός του, διὰ νὰ δε-χθῇ ἄλλην ἄλλου προσελθόντος.

Ἐθροκόμομος με δημοκράτην, θέλει καὶ αὐτὸς τὴν δημοκρα-τίαν, ὡς μόνην συντείνουσαν εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς ἀνθρωπίνου κοινωνίας. Ὁμιλώντας με βασιλικόν, λέγει τὴν βασιλείαν μόνην εἰκόνα τῆς θεότητος εἰς τὸν κόσμον καὶ φροῖτετε διὰ τῆς παρεχτρο-πῆς καὶ τὰ ἄτοκα εἰς τὰ ὅποια γίνεται αἴτιος ἡ δημοκρατία. Συμ-φώνει πληρῆστατα ὑπὲρ τῆς ἀριστοκρατίας, με ὅποιον εἶναι θια-σώτης τούτης. Καὶ βρῖσκει χροιαζόμενον τὸν δεσποτισμον, με τὸν δεσποτικὸν ὅπου τοῦ παρακάθεται.

Συνομιλώντας με θρησκον, προσθέτει καὶ αὐτὸς τὸ «ἀεχὴ σο-φίας φόβος Κ-ρίστου». Καὶ με τὸν υλιστικὸν εὐθύς ἔπειτα, ἐκφράζει καὶ αὐτὸς ἀμφιβολίας: αἰ. ποὶός ἔξερει! ἄθλα καὶ ἀβέβαια τὰ π-να!... Συμβαίνει κάποτε νὰ βρεθῇ ἀνάμεσα σέδιποῦδιαφωνοῦνε. Μὰ τότε κατὰ φυσικὸν λόγον ὁ φοβερότερος τῶν δύο σκεπάζει τὸν ἀσθενέστερον εἰς τὸν καθρέφτη—ἀνεῖμα τοῦ ἄγνωμου καὶ γίνεται καθρέφτης—ἀνεῖμα τοῦ ἄγνωμου ἡ εἰκόνα—γνώμην τοῦ μένοντος ἐπὶ τόπου.

Ἦθελε δὲ ἀδικηθῆ ὁ τοιοῦτος, ὑπο-θετόμενος νὰ εἶναι ὑποκριτής, ἡ κό-λακας, ἡ ἄλλο τέτοιο? ὁ δυστυχής! δὲν εἶναι παρὰ μόνον ἄγνωμος. Εἶναι ἔδα-φος ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον ἀπερῶν ὁ ἴ-σκιος τοῦ κάθε διαβάτη, καὶ ἀπερῶντας ἐν ταυτῷ ὄντι, ἐξ ἀνάγκης, ὁ ἴσκιος τοῦ μεγαλύτερου σκεπάζει τὸν ἴσκιον τοῦ μικρότερου ἀλλὰ μόλις λείψῃ ὁ μεγαλύ-τερος, μένει ὁ ἴσκιος τοῦ μικρότερου.

Με τὸν γνωστὸν σου ἄγνωμον, μὴν ὀμιλῃς παρὰ διὰ πράγ-ματα ἀδιάφορα, γιὰ νὰ περῶσῃ ἡ ὥρα. Μὴ δὲ ποτε τοῦ ζητεῖς τὴ γνώμην του: ἐπειδὴ, οὐ μὴ λάβῃς παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος. Ἡ γνώμην πού θὰ σοῦ δοσῇ θὶ εἶναι ἡ δική σου, τὴν ὅποιαν σοῦ ἐπιστρέφει με ὄλην τὴν πιστότητα, καὶ με ὄλο το ἀπαράλλαχτο τῆς ἠχούς.

† ΑΝΑΡ. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

σμονεὶς ἕνα πρᾶμα: πὼς γιὰ νὰ ἐπιτύχῃς, εἶναι ἀπαραίτητο νῦναι τι-μιος. Ναιξέρῃς πὼς ἂν ἐγὼ ἐπέτυχῃ, ἐπέτυχῃ γιατί πάντα εἶχα σ' ὄνοῦ μου πὼς ὁ οὐσιώδης ὅρος γιὰ τὴν ἐπιτυχία εἶναι ἡ τιμότης. Νάσαι, λοιπόν, τίμιος. Εἶναι μεγάλο πρᾶμα, παιδί μου, νᾶσαι τίμιος. Θὰ σοῦ δώσω ἕνα παραδειγμα. Ἐξέρεις τὸν κ. Μπλουμ. Τοῦ Οἴκου «Μπλουμ, Βόρμς καὶ Σία». Λοιπὸν, προχθές, μοῦ φέρνει τριάντα χιλιάδες φράγκα πού τοὺς εἶχα δανείσει τὴν περασμένη Τρίτη. Μ-λις ἔφυγε, παρατήρῃ πὼς, κατὰ λάθος, μοῦχε δώσει τριάντα ἕνα χιλιάματα ἀντὶ τριάντα. Ἐξέρεις τί ἔκανα τότε; Φόναξα τὸ συνέ-ταρο μου το Λεβὴ καὶ τοῦδωσα τὰ μισὰ, δηλαδὴ τὰ πεντακόσια φράγκα!... Εἶναι μεγάλο πρᾶμα ἡ τιμότης, παιδί μου!...

Γιατί ἔκλαιε

Τὴν ὥρα πού θάβανε τὸ ζάπλουτο Βόρμσερ, ἕνας ζητιάνος ἔ-κλαιε καὶ μοιρολογοῦσε με τέτοιον τρόπο, πού ὅλοι εἶχαν συζη-τηθῆ ἀπὸ τὴ θλίψη του. Σαφνικά, ὁ Ραββίνος πάει κοντὰ του καὶ τοῦ λέει:

Ἰσαάκ, ἔχεις δίκαιον νὰ κλαῖς τὸν Βόρμσερ, γιατί φαντά-ζομαι τί καλὰ θὰ σοῦχε κάνει. Μὰ ἤσυχασε. Δὲν ὀφείλει σὲ τίποτα νὰ κλαῖς. Καὶ, ἐπὶ τέλους, δὲν εἶσαι τοῦ σπιτιοῦ!

— Ἀχρῶς γι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ κλαίω, κ. Ραββινέ!...

Ὁ Θεὸς καὶ ὁ Ραββίνος

Ὁ γέρος Ραββίνος Μαρδοχαίος εἶναι εἰς τὸν Παράδεισον. Δυ-στυχῶς, δὲν παῖει νὰ συζητῇ με ὅλους ὄσους συναντᾷ ἐκεῖ. Ἐνο-χλεῖ με ἐρωτήσεις τὸν Ἀβραάμ, τὸν Μωσῆ, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸ Θεο. Μιὰ μέρα τοῦ λέει:

— Κύριε, πές μου, Σὲ παρακαλῶ: Τί εἶναι γιὰ Σένα χιλαχρόνια;

— Γιὰ Σένα; Ἕνα λεπτό!

— Κ' ἕνα ἑκατομμύριον λίρες στεργλίνες;

— Μιὰ πεντάρα.

— Λοιπὸν, Κύριε, κάνε μου δώρο μιὰ πεντάρα.

— Καλὰ νὰ σοῦ τῆς δώσω. Περιμενε ὁμος ἕνα... λ ε π τ ὄ!

Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΑΔΗΣ